

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

תוכן עניינים

- 1..... הלכה למעשה
- 1..... א. קצירה וספירה בלילה והבאה ביום
- 3..... ב. מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי
- 5..... הלכתא למשיחא
- ג. קצרוהו ונתנוהו בקופות הביאווה לעזרה ... נתנוהו לאבוב ... נתנוהו לריחים של גרוסות והוציאו ממנו עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה נפה והשאר נפרדה ונאכל לכל אדם
- 5.....
- ד. וחייב בחלה ופטור מן המעשר
- 6.....
- ה. ברמל רך ומל ... דבי רבי ישמעאל תנא ברמל כר מלא
- 7.....
- 7..... הלכה למעשה
- ו. פודה מיד גזבר יוכיח שהייב בחלה ופטור מן המעשרות
- 7.....

דף סו.

הלכה למעשה

א. קצירה וספירה בלילה והבאה ביום

כבר התבאר במסכת מגילה דף כא. שבליל שני של פסח¹ אחר תפלת ערבית מתחילין לספור העומר, ואם שכח לספור בתחלת הלילה הולך וסופר כל הלילה. שכל שלא עבר הלילה לא נפיק עדיין מכלל הכתוב תמימות תהיינה.

¹ שו"ע ונו"כ תפט א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתּוּת לְמִשְׁחָא בְרַחַּם הַיּוֹמִי

מִסְנַת מִנְחוֹת

אם טעו² ביום המעונן וברכו על ספירת העומר, חוזרים לספור כשתחשך. והמדקדקים אינם סופרים עד צאת הכוכבים³, וכן ראוי לעשות. ובדיעבד אם בירך בין השמשות יצא, ונכון שיחזור ויספור בצה"כ בלי ברכה⁴.

המתפלל עם הצבור מבעוד יום⁵ בין השמשות⁶, והוא רוצה לדקדק כנזכר ולמנות לאחר צאת הכוכבים, מונה עמהם בלא ברכה, ויכוין שאינו רוצה לצאת ידי המצוה אם אזכור אח"כ בלילה למנות⁸. ואם יזכור בלילה יברך ויספור. ואפילו ענה אמן על ברכת הקהל.

שכח ולא בירך כל הלילה⁹, יספור ביום¹⁰ בלא ברכה¹¹.

ומצוה להביא¹² מנחת העומר יחד עם קרבנותיה ביום ששה עשר בניסן, ומצותו להקציר בלילה בליל ששה עשר בין בחול בין בשבת וכל הלילה כשר לקצירת העומר ואם קצרוהו ביום, י"א שכשר. וי"א¹³ שפסול ואינו קוצר ביום.

² שו"ע ונו"כ שם ב

³ שמן הדין היה אפשר להקל לספור משתחשך אף קודם צה"כ דבה"ש הוא ספק לילה ואוליין לקולא בספק דרבנן בספירה בזה"ז שהוא מדרבנן לרוב הפוסקים אלא דמ"מ אינו נכון להכניס עצמו לספק לכתחלה ולהכי המדקדקים ממתנינים עד צה"כ שהוא בודאי לילה. מ"ב שם יד

⁴ משום דלהרבה פוסקים ספירה בזמן הזה דאורייתא, ולהכי אין לספור על ספק לילה. שער הציון שם ס"ק כ

⁵ ויש מפרשים שהכונה לפלג המנחה עיין ביאור הלכה שם ד"ה מבעוד יום.

⁶ שו"ע ונו"כ שם ג

⁷ ודוקא אם מתכוין שלא לצאת אבל בסתמא יצא למ"ד דמצות א"צ כונה ואף דפסקינן בסימן ס' דמצות צריכות כונה אפשר לענין ברכה שצריך להזכיר שם שמים צריך לחוש להך דעה. מ"ב שם יז

⁸ ויוצאין אז ידי ספירה לפוסקים דס"ל דספירה בזה"ז דרבנן וקאמר המחבר דהוא ימנה עמהם פן ישכח אח"כ ויחשוב בדעתו אם אזכור אח"כ בלילה למנות אין אני רוצה לצאת בספירה זו. מ"ב שם מז

⁹ שו"ע ונו"כ שם ז

¹⁰ כדעת הבה"ג בהלכות עצרת דבדיעבד ספירת יום עולה לספירה [וכן משמעות הרמב"ם בפרק ז מתמידין ומוספין דפסק נקצר ביום כשר, וידוע דרחמנא תלה ספירה בקצירה, דכתיב מהחל חרמש בקמה תחל לספור וגו'. אמנם יש לדחות, כמו שכתבו התוספות במגילה שם, דאפילו אם נאמר דקצירה ביום כשר, לספירה בעינן תמימות דוקא, ואפשר שזהו כונת המגן אברהם בסעיף קמין י"ג, ואין צריך להגהת המחצית השקל, וכן הסכים המאירי בשלהי פרק ב דמגילה, דאף דעיקר מצות ספירה בלילה, מכל מקום בדיעבד סופר ביום בברכה. ועיין בתשובת משכנות יעקב שמצדד גם כן לדינא כבה"ג ומיישב קושית התוספות שער הציון שם ס"ק מג

¹¹ דיש לחוש לדעת הפוסקים דאין זמן ספירה אלא בלילה וכשמברך ביום הוא לבטלה מיהו מכאן ולהבא סופר בכל לילה בברכה ולא הוי כדילג יום אחד לגמרי שאינו סופר עוד בברכה. מ"ב שם לד

¹² רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה א ו ז

¹³ תוס' מנחות סו ע"א ד"ה זכר סמ"ג עשין קצט וז"ל תוס' שם "נראה לר"ת עיקר אידך סתמא דמתניתין דפרק שני דמגילה (דף כ:): ומייתי לה בסוף פירקין (דף עב.). כל הלילה כשר לקצירת העומר כו' ודייקינן מינה דקתני לילה דומיא דיום מה דיום בלילה לא אף דלילה ביום לא ואמרינן בריש מועד קמין (דף ג:): ר"ג ובית דינו נמנו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מסכת מנחות

ב. מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי

כבר התבאר במסכת ראש השנה דף ה. ובהגיגה דף יז. שמצות עשה¹⁴ מן התורה שיספור כל אחד מישראל שבעה שבועות ימים, מיום הבאת קרבן העומר, שנאמר (ויקרא כג פסוק טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּזְבַּח הַשֶּׁבֶת מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפֶה שֶׁבַע שָׁבָתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה, ואומר (דברים טז פסוק ט) שֶׁבַע שָׁבָעַת תִּסְפֹּר לָךְ.

מן התורה צריך למנות הימים וגם השבועות, שנאמר (ויקרא שם פסוק טז) תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם, כלומר עד חמשים ואומר (דברים שם) שֶׁבַע שָׁבָעַת תִּסְפֹּר לָךְ, כיצד יספור שניהם, כשמגיע לשבעה ימים, יאמר – הַיּוֹם שֶׁבַעַת יָמִים שָׁהִם שָׁבָעַת אֶחָד, וכשמגיע ליום ארבעה עשר יאמר – הַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם שָׁהִם שְׁנַיִ שָׁבָעַת, וכן בשאר כל סוף שבוע ושבוע, ואם לא עשה כן לא יצא ידי חובתו מן התורה.

על שלשה פרקים הללו והתירום ומסיק רב אשי התם דסבר לה כרבי ישמעאל דדריש מה חריש רשות אף קציר רשות יצא קציר העומר שהוא מצוה ודחיא שבת וכיון דדחיא שבת אין נקצר אלא בלילה כדמוכח בסוף פירקין ועוד דרבי יוחנן דאמר (שם ד.) עשר נטיעות הלכה למשה מסיני סבר לה כר' ישמעאל דדריש מה חריש רשות ודחי שבת עוד חשיב כי האי גוונא הלכתא פסיקתא בהגוול קמא (ב"ק קב.) ובפ"ק דע"ז (דף ז.) ומשמע מרש"י שם עב ע"א ד"ה שנקצר דלר' אלעזר בר' שמעון נקצר ביום פסול וכן משמע מתוד"ה מנין אמנם עיין בגר"ז שם שכתב בד"ה שכל העומר שנקצר שלא כמצותו פסול, "אי פליג ר"א בר"ש גם על העומרים דהיינו דאיתא התם שאם לא מצא מן הקמה יביא מן העומרים ולראבר"ש כיון שהיו שלא כמצותו היה פסול) ניהא דפסול, אבל באם כשר מן העומרים ע"כ דפסול דקאמר הוא כפירוש הרגמ"ה דיותר טוב שיקרב בטומאה משיקרב שלא כמצותו, ומהא דס"ל לרבי דמביאים אחרת ע"כ דס"ל דחשיב כמצותו בנקצר ביום ולא סתם מן העומרים" וא"כ אינו פסול אלא שלא קיים מצות קצירה וכ"כ בד"ה נקצר ביום כשר והא תנן כל הלילה כשר לקצירת העומר וכו', "והנה הא דאם קצר ביום כשר, היינו משום דהוי מן העומרים ולא מתקיימת מצות קצירת העומר כלל, (כדמוכח לקמן בגמרא דאם נקצר ביום כשר, גם לפני זמנו כשר), וא"כ מאי פריך ממשנה דכל הלילה כשר לקצירת העומר דהתם איירי מדין מצות קצירה דומנה דוקא בלילה, אבל ביום אין זה מצות קצירה כי אם דהו"ל מן העומרים, וע"כ משמע דנקצר ביום כשר הוא משום דמתקיימת מצות קצירה ג"כ, ולכך פריך שפיר" (ועיין בית הלוי שם אות יז) אבל בסמ"ג עשה מצוה ר כתב להדיא "וכבר ביארנו (דף רג ע"ד) שפוסק ר"ת כרבי אלעזר ברבי שמעון שאם לא קצר בלילה אינו קוצר ביום" וכן עיין מנחת חינוך שם אות טז דס"ל שאם לא קצרו נתבטלה מצות העומר וכתב לפ"ז שאם לא קצרו כל הלילה א"כ לדעת תוס' כיון שלא יביאו עוד את העומר א"כ מותר לקצור אבל דעת הרמב"ם שעדיין יכול לקצור קציר העומר יהיה עדיין איסור קצירה ועיין באבני נזר או"ח סי' שפה מה שהאריך בזה ודעתו שגם אם נקצר ביום אע"ג שהקצירה פסולה מ"מ לא גרע ממביא מן העומרים ויכול להקריב ממנו העומר ¹⁴ כל זה לשון שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן תפ"ט סעיף א – ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL1l7K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

אבל בימים שבין כל שבוע ושבוע, כלומר מיום ח' עד יום י"ג ועד בכלל, ומיום ט"ו עד יום עשרים, וכן הימים שבין שאר השבועות, יש אומרים שאין צריך למנות בהן השבועות אלא הימים בלבד. כגון ביום ח' יאמר – היום שמונה ימים, ואין צריך לומר שהם שבוע אחד ויום אחד.

ויש אומרים להיפוך ביום ח' יאמר – היום שבוע אחד ויום אחד וביום ט"ו יאמר – היום שני שבועות ויום אחד.

ויש אומרים שצריך לומר בהם סכום הימים והשבועות כגון ביום ח' יאמר – היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד, וכן בשאר כל הימים צריך לומר סכום כל הימים והשבועות ומנין הימים העודפים על השבוע, וכן נתפשט המנהג בכל תפוצות ישראל ואין לשנות.

אם טעה ומנה באחת מב' הספירות (הראשונות) בימים שבאמצע השבועות, אין צריך לחזור ולספור בזמן הזה שהספירה מדברי סופרים¹⁵, ואף בימים שהם סופי השבועות כגון יום ז' וי"ד וכיוצא בהם, אם טעה ולא מנה אלא הימים בלבד ולא הזכיר השבועות כלל, יש אומרים שאין צריך לחזור ולספור בזמן הזה שהספירה אינה אלא זכר, וכיון שספר הימים יצא.

אבל אם ספר שבועות בלבד כגון שאמר היום שבוע אחד או שני שבועות ולא הזכיר מנין הימים, צריך לחזור¹⁶ ולספור לפי שעיקר הספירה הוא מנין הימים שבמנין הימים בלבד יכולין לספור כל המ"ט יום, אבל במנין השבועות בלבד בלא הזכרת שום מנין ימים, אי אפשר לספור אלא הימים שהם סופי השבועות.

ויש אומרים שאף אם מנה הימים לבד צריך לחזור ולספור שכל מה שתקנו חכמים תקנו כעין של תורה, ויש לחוש לדבריהם לחזור ולספור בלא ברכה.

¹⁵ דעת הרמב"ם והחינוך שהוא נוהג מן התורה גם עתה, אכן דעת הטור ושו"ע וכמה פוסקים שאינה כזה"ל אלא זכר למקדש שהקריבו עומר וכן הוא סוגית הפוסקים בסימן זה אכן באמת הרמב"ם ג"כ לאו יחידאה הוא בדעתו שגם דעת רבינו ישעיה כן הוא עיין בשב"ל ריש סימן רל"ד וכן הוא ג"כ דעת ר' בנימין שם עיין שם בסוף הסימן וכן הוא ג"כ דעת ראב"ה הובא באו"ז סי' שכ"ט ומשמע שם דגם האו"ז מודה ליה בדינו ע"ש. וכן מדברי רב יהודאי ורב עמרם ורי"ף גיאות שהסכים לדבריהם והובא בעיטור שאם לא מנה מבערב שהפסיד דמקפידין אנו על תמימות משמע לכאורה שהוא מן התורה ולא לזכר בעלמא מדדחי העיטור לדבריהם מטעם דספירת העומר ליתא מדאורייתא דהשתא ליכא לא הבאה ולא קרבן וליכא לדקדוקי בתמימות משמע דלדידהו הוי דאורייתא. ביאור הלכה סימן תפט סעיף א ד"ה לספור
¹⁶ וכ"כ מ"ב ס"ק ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

הלכתא למשיחא

**ג. קצרוהו ונתנוהו בקופות הביאווה לעזרה ... נתנוהו
לאבוב ... נתנוהו לריחים של גרוסות והוציאו ממנו
עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה נפה והשאר נפדה
ונאכל לכל אדם**

שעורי מנחת העומר¹⁷ אחר שקצרוהו נתנוהו בקופות והביאווה לעזרה
וחבטוהו במקלות כדי להפריד הגרעינים מהפסולת וזריזין ובוררין.

ואע"ג שהחיטים של שאר מנחות אין לותתין שמא יחמיצו, מנחת העומר
הואיל והיא של צבור לותתין אותה שהרי הצבור זריזין הם ומשמרין
אותה¹⁸.

ולוקחין את¹⁹ השעורין ומהבהבין אותו באור באבוב מנוקב כדי שישלטו
האש בכולו, והוא כלי של נחושת מנוקב ואין מהבהבין אותו באש ממש
כיון שכתוב בתורה וקלי וקלי אינו אלא ע"י דבר אחר שנאמר (ויקרא ב
פסוק יד) אָבִיב קְלוֹי פֶּאֶשׁ גֵּרֶשׁ פְּרָמֶל ל מפי השמועה למדו שאינו מדבר
אלא במנחת העומר בלבד.

ואחר שקולין אותו שוטחין אותו בעזרה והרוח מנשבת בו ונותנין אותו
לריחים של גרוסות שהם ריחים של פול שאין טוחנות דק אלא עבה²⁰ וטוחנין
את השלש סאין ומוציאין מן הכל עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה נפה²¹.

¹⁷ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה יב

¹⁸ שם מעשה הקרבנות פי"ב ה"ב

¹⁹ שם תמידין ומוספין פי"ז הי"ב ערוך השולחן העתיד שם

²⁰ שאם יטחנו דק יעבור הסובין בנפה ביחד עם הסולת (ערוך השולחן העתיד שם) ולכן טחנו בגסה ועיי"כ לא
היה הסובין נטחן (תפארת ישראל שם פי"ד אות לב)

²¹ ודבר זה הלכה למשה מסיני שינפו ביי"ג נפה (רש"י שם עו ע"א ד"ה העומר) והשאר נפדה ונאכל לכל אדם
וחייב בחלה ופטור מן המעשרות (רמב"ם שם) ואינו אלא למצוה ולא לעכב (ליקוטי הלכות בזבח תורה שם
עו ע"ב [לג ע"א בדפוס] ד"ה העומר) אבל דעת התו"ם בפ"ו מ"ג דלרש"י הוא לעכב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקמתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

וכיצד היה מנופה שתי נפות היו במקדש אחת דקה ואחת גסה.

בתחילה היו מנפיץ²² בדקה והיתה קולטת הסלת והסובין והיה הקמח הולך לעבר הנפה כמנהג גרוסות, ואח"כ נותנין אותו בגסה שקולטת הסובין שנשתיירו בסלת והגרוסות כעין חתיכות שממנו הסלת נעשה היה הולך לעבר הנפה ואחר כך חוזרין ומניפיץ בדקה ובגסה וכן חוזרין חלילה עד שיהא מנופה שלש עשרה פעמים, ובלבד שלא ישתיר מן הקמח ומן הסובין עם הסלת וחוזרין וטוחנין קרטיץ והגרוסות והויץ סלת. וי"א²³ שלש עשרה נפות היו במקדש זו למעלה מזו וזו למעלה מזו כל אחת עבה מחברתה עליונה ראשונה קולטת סובין שהיא היתה גסה שבכולן ולא היתה קולטת כ"א סובין, והיו הקמח והסלת הולכין לעבר הנפה, ושוב היה נותן הקמח והסלת בתחתונה בדקה הימנה והיא היתה קולטת הקרטיץ סלת, והקמח הולך לעבר הנפה, ושוב היה חוזר ונותן הסלת בדקה הימנה כדי שלא ישתיר מן הקמח ומן הסובין בסלת כלל, שתהא הסלת ברורה.

ד. וחייב בחלה ופטור מן המעשר

הקדש²⁴ שנפדה בין קדשי מזבח בין קדשי בדה"ב²⁵ וגלגל מזה עיסה חייבת בחלה כיון שבשעת גלגול היתה חולין אבל אם גם בשעת גלגול היתה הקדש פטורה גם מחלה²⁶

ומותר העומר מה שנותר מג' הסאין לאחר שנפוהו והוציאו ממנו עשרון שנפדה ונאכל לכל אדם ועדיין לא קדש קדושת הגוף, אף על פי שפטור מתרו"מ כיון שבשעת מירוח ה' הקדש²⁷, מכל מקום חייב בחלה²⁸ שהרי

²² ת"ק מנחות ע"ב וברש"י שם

²³ ועיין ברש"י שם שהוכיח מלשון המשנה שסתמא דר"ש בר אלעזר ולהכי הר"ב והתו"ם בפ"ו מ"ז פירשו בסתם כרשב"א וכן בליקומי הלכות שם בזבח תודה ד"ה והלכה (לג ע"ב בדפו"י) פסק כרשב"א אמנם בלח"מ משמע דהלכה כת"ק עי"ש

²⁴ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ו הלכה ג

²⁵ דפטורין מתרו"מ כיון שבשעת הבאת שלישי או בשעת מירוח היו הקדש כנ"ל פ"ב ממעשר ה"ח ופ"ג הכ"ה
²⁶ כדלקמן פ"ח ה"ז אולם במנ"ח מצוה שפ"ה כצתב דדוקא אם בא ליד גזבר דאל"כ כיון שבידו לישאל עליו הוי כשלו וחייב בחלה דא"כ כל הקדש דפותר ממעשר מיירי דוקא בבא ליד גזבר ולא משמע כן ועי' בירו' ריש מעשרות וברידיב"ז שם ואולי דוקא לענין ב"י אמרו כן בפסחים מ"ז ב' וכ"כ השאנ"א סי' ע"ז ובנתה"מ סי' ר' סק"א ועי' תו' פסחים שם ד"ה הואיל ועי' בשעה"מ פ"ו מחמץ ה"ח שהביא דעות אם בהקדש אמרי' אי בעי מיתשל כיון דלא חזיא השתא לשום אדם. ציון ההלכה שם לו

²⁷ רמב"ם תמידין ומוספין שם.

²⁸ וחלה איצ' ראיית פני הבית וחייבת גם אם גלגל בשדה ולא כמו תרו"מ. עיין תוס' אנשי שם וכן משמע ברש"ם ג' ב' ד"ה גלגלה ע"ש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר | ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

הגלגול הי' אחר שנפדה, וכן שתי הלחם ולחם הפנים כשיפדו²⁹ כל אותן המותרות הכל חייבין בחלה.

דף סו:

ה. כרמל רך ומל... דבי רבי ישמעאל תנא כרמל כר מלא

מצותו לבוא³⁰ מן הלח דכתיב (שם) פְּרָמֶל " מלא רך³¹ שיהיה רך ונמלל ביד וכן שיהיה כר ומל דהיינו שתהיה השיבולת מלאה בגרעינין, לא מצאו כגון שכבר נקצר כל הלח, יביאו מן היבש.

הלכה למעשה

ו. פודה מיד גזבר יוכיח שחייב בחלה ופטור מן המעשרות

גלגול³² הקדש פוטר מחלה דדרשי' מדכתיב (במדבר טו פסוק כ) עֲרֹסְתֶכֶם ולא של הקדש וכן עיסת הפקר פטורה³³ מה"ט ובלבד שתהא הקדש והפקר בשעת גלגול³⁴.

²⁹ ששתי הלחם הי' בא ב' עשרונות מג' סאין מנופה בי"ב נפה ולחה"פ כ"ד עשרונים מכ"ד סאין מנופה בי"א נפה כמי"כ רבנו בפ"ח מתו"מ ה"ד וכל המותרות האלו נפדין ודינן כמותר העומר. ר"י קורקום.

³⁰ רמב"ם ז'מידים ומוספין שם ה"ט

³¹ "לשון הר"ב דכתיב כרמל רך ומל. וכן פירש"י במשנה ב' רך ומלא וכתבו התוס' (ס"ד ע"ב) דהוי כמו שמלה שלמה. ע"כ. אבל לשון רש"י במתני' כר ומל וכ"כ בפ"י החומש פ' ויקרא וז"ל בעוד הכר מלא שהתבואה לחה ומלאה בקשין שלה ועל כן נקראו המלילות כרמל. וכן כרמל בצקלוננו" (תוי"ט שם פ"י מ"ט) ועיין בליקומי הלכות שם סו ע"א בדפו"י כח ע"א בתורת הקדשים אות ח שפסק את שני הפירושים

³² דעת רבנו הגלגול הוא נתינת המים, ולדעת שאר הראשונים (מאירי פ"ג דחלה מ"ב לענין גוי וה"ה לכל הני וכ"ד הרשב"א בפסקי חלה ש"ב לענין גלגול גוי) דמנתינת המים כבר אפשר להפריש חלה אבל אין חייבין עדיין עד הגלגול מ"מ כאן תלוי בגלגול ממש שהוא המחייב ולא נתינת המים שעדיין אין חיוב וכן בכל הדינים

³³ תוספתא חלה פ"א ה"י וכגו' הגר"א

³⁴ היינו בחטים אבל בשעורים תלוי בטמטום וכן בכל שנזכר גלגול הוא בחטים. תשו' רדב"ז ח"ב סי' תרי"ח וכ"כ רבנו בפיה"מ והמאירי פ"ג דחלה מ"ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

לפיכך המקדיש³⁵ עיסתו או המפקיר אותה קודם שנתגלגלה³⁶, ופדאה המקדיש, או זכה בה המפקיר, ואח"כ גלגלה או הקדישה או הפקיר אותה אחר שנתגלגלה ופדאה או זכה בה ואפילו אם לא זכה בה אדם³⁷ הרי זו חייבת בחלה³⁸.

המקדיש פירות³⁹ תלושין לבדק הבית או לדמי קרבן, ופדאן קודם שתגמר מלאכתן, חייב בתרו"מ, כיון שההבאת שלישי וגם המירווח היה ביד הדיוט⁴⁰ אף על פי שבאמצע הי' ברשות הקדש.

³⁵ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ח הלכה ו

³⁶ וכן אם היתה מתחלה של הפקר וזכה בה לפני גלגול. מק"מ

³⁷ שאסור לאכלה בלי חלה כיון שכבר נתחייבה

³⁸ בחלה עיקר החיוב דחלה בלחם דהוא עיקר צורת החפץ שחל עליו מצות חלה ולכן אין הפקר פוטר בו אלא בשעת גלגול ואפשר דה"ה לענין הקדש אף אם יהי' הקדש בשעת הבאת שלישי גידולו אין פוטר מחלה כיון שבשעת גלגול הי' פדוי. דרך אמונה שם מה

³⁹ רמב"ם הלכות מעשר פרק ג הלכה כה

⁴⁰ ולא דמי להפקר שאם הי' שעה א' הפקר לפני מירווח פוטר דשאני הפקר שיצא לגמרי מרשות הבעלים אבל הקדש כיון שמצוה על הבעלים לפדותו לא מקרי שיצא לגמרי מרשותו ולכן אין פוטר אא"כ הי' הקדש בשעת הבאת שלישי או בשעת מירווח. דרך אמונה שם רנח מירו' מעשרות פ"א ה"א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ואם נגמרה מלאכתן⁴¹ ביד ההקדש ואחר כך פדאן פטורין מן תרו"מ שבשעת חובתן⁴² הוּו פטורין⁴³ מן תרו"מ, ושוב אין מתחייבין ומותר אפי' באכילת קבע בלי מעשר⁴⁴.
המקדיש קמה למנחות פטורה מן תרו"מ⁴⁵. ואף על פי שהקדישה אחר הבאת שלישי כיון שבשעת מירוח היתה הקדש פטורה.
וה"ה יין לנסכים שהוא קדושת הגוף אם בשעת עשיית יין היתה הקדש פטורה⁴⁶.

⁴¹ דוקא גמ"מ כזה שהוא תיקון בגוף הפרי כגון בתבואה שזרה ברשות הקדש ובקשואין ודלועין ואבטיחין ששפשא והסדיר אותן ברשות הקדש וביין ששלה ברשות הקדש אבל בקמניות שכבר ברשות הקדש כיון שיש אוכלין בלא כבירה וכן הפרד והצמוקין והחרובין שהעמיד ערימה ברשות הקדש וכן כיו"ב שאינן תיקון בגוף הפרי רק אהבת הסדר של בעה"ב אין גמ"מ זו ברשות הקדש פוטרת ואף על גב דהעמדת ערימה מעכבת ואף אם אין דעתו להעמיד ערימה אינו מתחייב אם לא העמיד ערימה דאין עיקר הנהגתן בלא ערימה מ"מ כיון דאין שיעור לערימה ופעמים שמערם מקצת לא השיבא ערימה ברשות הקדש לפטור דאין הקדש מוטל תחת מחשבת הבעלים ובשעת ההקדש השיב גמ"מ בבת אחת ונחשב כהקדש אחר גמ"מ [ואפשר דדבר זה מדרבנן] ומיהו אם הקדיש בשעת תלישה נראה דהקדש פוטור בכל הפירות. חזו"א מעשרות סי' ג' סקכ"ד כ"ה
⁴² ולענין אם א' מו' דברים הקובעין הי' ברשות הקדש אם הכניסו לבית ברשות הקדש ופדאו ואח"כ הכניסו עוד הפעם או אפי' אח"כ שלקו או עשה א' משאר דברים הקובעים חייב ואין הכנסת הבית שהי' ברשות הקדש פוטרת שהכנסת הבית הוא מצד השלמת שמחת אסיפה של הבעלים וכשנעשה ברשות הקדש לאו שם כניסה עלה וכשפדאו ומכניסו חייב ואם שלקו ברשות הקדש או א' משאר דברים הקובעים מדרבנן ואח"כ פדאו והכניסו לבית ג"כ חייב דשליקה קובעת רק מדרבנן ובית קובע מה"ת אבל אם לא הכניסו לבית אלא חזר ושלקו אין השליקה השני' מחייבת ואם בתחלה לא שלקו רק קצת ואחר שפדאו גמר שליכתו חייב שהשליקה הראשונה לא פטרתו כיון שלא גמר שליכתו וענבים שדעתו לצמקן והקדישן ושלקו ופדאן וצימקן וחזר ושלקו אין השליקה הראשונה פוטרת כיון שהיתה לפני גמ"מ שאין האור קובע לפני גמ"מ ולכן השליקה השניה מחייבת אפי' לא ראה פני הבית. דרך אמונה שם רסג מחזו"א מעשרות סי' ד' סקכ"ד
⁴³ ואף על גב דבלא"ה פטור מן התורה דהוי כלקוח להסוברים דלקוח קודם מירוח פטור משכחת לה בפדאו הבעלים עצמן דלא מפטר ממעם לקוח וגם אפשר דהקדש אינו כלל בכלל לקוח. חזו"א שביעית סי' א' סק"ז ועיי' ירו' ב"ק פ"ז ה"ד דהפודה מגזבר אינו בכלל לקוח.
⁴⁴ תוס' מנחות סי' ב' וכ"כ הרמב"ן בע"ז מ"א ב' ו' עיי' בתוס' רעק"א בפאה פ"ד מ"ח
⁴⁵ ואף על גב דהבעלים מתכפר בה לא מקרי דידי', ודוקא אם בשעת מירוח היתה הקדש אבל אם הקדישה אחר מירוח חייבת בתו"מ. חזו"א יחזקאל בתוספתא פ"י דמנחות
⁴⁶ דרך אמונה שם רסה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

